

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

LUOMUSIAN TERVEYDENHUOLTO – webinaari

14.2.2019

Merja Manninen

ylitarkastaja

Luonnonmukainen tuotanto

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 834/2007

KOMISSION ASETUS (EY) N:o 889/2008

Laki luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta 294/2015

Maa- ja metsätalousministeriön asetus luonnonmukaisesta tuotannosta
454/2015

1.1.2021: EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2018/848

Tarkastajat ja ELY-keskukset 2019

- Luomualkutuotannon toimijoita valvovat ELY-keskukset (15)
- 1.1.2019: 87 valtuutettua luomutarkastajaa, joista
 - 82 tarkastaa luomualkutuotantoa
 - 39 neuvontajärjestön palveluksessa
 - 48 freelancer-tarkastajaa
- Tarkastajat: Pakollinen koulutus vuosittain
- ELY-keskukset: kk:n 1. keskiviikko videopalaveri, marraskuussa ELY-päivät (2 pv)
- Tarkastajalle ohjaus- ja arviointikäynti noin joka 5. vuosi
- Vuosittain auditoidaan 3 ELY-keskusta

Neuvoston asetus (EY) N:o 834/2007

5 artikla

Maatalouteen sovellettavat erityiset periaatteet

Luonnonmukainen maatalous perustuu 4 artiklassa säädettyjen yleisten periaatteiden lisäksi seuraaviin erityisiin periaatteisiin:

- e) eläinten terveyden ylläpito edistämällä eläinten luonnollista immuunijärjestelmää sekä sopivien rotujen ja kotieläintuotannon käytäntöjen valinta;**
- h) sellaisen eläinten hyvinvointia koskevan korkean vaatimustason noudattaminen, joka vastaa lajikohtaisia tarpeita;**
- j) rotujen valinta** ottamalla huomioon eläinten kyky mukautua paikallisiin olosuhteisiin, elinvoimaisuus sekä vastustuskyky taudeille ja terveysongelmille;
- k) kotieläinten ruokkiminen** luonnonmukaisella rehulla, joka koostuu luonnonmukaisesti tuotetuista maatalousperäisistä ainesosista ja luonnollisista muista kuin maatalousperäisistä ainesosista;
- l) sellaisten kotieläintuotannon käytäntöjen soveltaminen, jotka parantavat eläinten immuunijärjestelmää ja luonnollista taudinvastustuskykyä, ja joita ovat erityisesti säännöllinen liikunta ja pääsy ulkojaloittelualueille ja tarvittaessa laidunmaalle;**

Neuvoston asetus (EY) N:o 834/2007

14 artikla

e) tautien ennaltaehkäisy ja eläinlääkinnälliset hoidot:

- i) tautien ennaltaehkäisyn perustana ovat rotujen ja kantojen valinta, kotieläinten hoitokäytännöt, laadukas rehu, eläinten liikunta, asianmukainen eläintiheys sekä tarkoituksenmukaisessa hygieenisessä kunnossa pidettävät riittävät ja asianmukaiset eläinsuojat;**
- ii) tautien hoitoon on ryhdyttävä välittömästi eläimen kärsimyksen estämiseksi;** kemiallisesti syntetisoituja eläinlääkkeitä, myös antibiootteja, voidaan käyttää tarvittaessa ja tiukoin edellytyksin, jos fytoterapeuttisten, homeopaattisten ja muiden tuotteiden käyttö ei tule kyseeseen. Erityisesti on määriteltävä **rajoituksia hoitokertojen ja varoaikojen osalta;**
- iii) immunologisten eläinlääkkeiden käyttö on sallittua;**
- iv) yhteisön lainsäädännön nojalla määrätyt hoidot ihmisten ja eläinten terveyden suojelemiseksi ovat sallittuja;**

Komission asetus (EY) N:o 889/2008

Tautien ennaltaehkäisy ja eläinlääkinnällinen hoito

23 artikla

Tautien ennaltaehkäisy

- 1. Kemiallisesti syntetisoitujen allopaattisten eläinlääkkeiden tai antibioottien käyttö ennaltaehkäisevään hoitoon on kielletty**, sanotun kuitenkin rajoittamatta 24 artiklan 3 kohdan soveltamista.
- 2. Kielletään kasvun tai tuotannon edistämiseen tarkoitettujen aineiden** (myös antibioottien, kokkidiostaattien ja muiden kasvun edistämiseen tarkoitettujen keinotekoisien valmisteiden), **hormonien tai vastaavien aineiden käyttö lisääntymisen säätelyä varten** (esim. kiima-aikojen käynnistäminen tai samanaikaistaminen) tai muihin tarkoituksiin.
- 3. Jos eläimet hankitaan muuta kuin luonnonmukaista tuotantoa harjoittavista yksiköistä, paikallisista olosuhteista riippuen voidaan soveltaa seulontakokeiden tai karanteeniaikojen kaltaisia erityistoimenpiteitä.**

4. Eläinsuojat, karsinat, laitteet ja välineet on puhdistettava ja desinfioitava asianmukaisesti ristitartuntojen ja tauteja kantavien organismien muodostumisen ehkäisemiseksi. Ulosteet, virtsa ja tähteeksi jäänyt tai haaskaantunut rehu on poistettava riittävän usein hajujen muodostumisen ja hyönteisten tai jyrsijöiden houkuttamisen välttämiseksi. Asetuksen (EY) N:o 834/2007 14 artiklan 1 kohdan f alakohdan soveltamiseksi **eläinsuojien ja eläinten pidossa käytettävien laitteiden puhdistuksessa ja desinfioimisessa saa käyttää ainoastaan liitteessä VII lueteltuja tuotteita. Rotanmyrkkijä** (joita käytetään ainoastaan pyydyksissä) ja liitteessä II lueteltuja tuotteita voidaan käyttää hyönteisten ja muiden tuholaisten poistamisessa eläinsuojista ja eläinten pidossa käytettävistä laitteista.

5. **Rakennuksia on pidettävä tyhjiään jokaisen kasvatetun siipikarjaerän jälkeen.** Tänä aikana rakennus laitteineen on puhdistettava ja desinfioitava. Lisäksi ulkotarhat on pidettävä tyhjiään kunkin kasvatetun siipikarjaerän jälkeen kasvuston takaisinkasvun mahdollistamiseksi. Jäsenvaltioiden on vahvistettava ajanjakso *, jonka ajan ulkotilat on pidettävä tyhjiään. Toimijan on pidettävä kirjaa tämän ajanjakson soveltamisesta. Näitä vaatimuksia ei sovelleta, kun siipikarjaa ei kasvateta erissä, sitä ei pidetä ulkotarhassa ja se voi liikkua vapaasti koko päivän ajan.

*MMM asetus 454/2015, 4 §

Siipikarjatarhojen tyhjiään pito

Toimeenpanoasetuksen 23 artiklan 5 alakohdassa tarkoitettua siipikarjan ulkotarhaa on pidettävä tyhjiään vähintään kaksi kuukautta kunkin kasvatetun siipikarjaerän jälkeen. Tätä vaatimusta ei kuitenkaan sovelleta rajattuun alueeseen, joka on välittömästi rakennuksen ulosmenoluukkujen ulkopuolella, jos kyseisen alueen alusta vaihdetaan tai puhdistetaan säännöllisesti.

24 artikla

Eläinlääkinnällinen hoito

1. Jos asetuksen (EY) N:o 834/2007 14 artiklan 1 kohdan e alakohdan i alakohdassa säädetyistä eläinten terveyden varmistamiseksi toteutetuista ennaltaehkäisevistä toimenpiteistä huolimatta eläimet sairastuvat tai loukkaantuvat, ne on **hoidettava viipymättä**, tarvittaessa eristettyinä, ja tähän soveltuvissa tiloissa.
2. **Kemiallisesti syntetisoitujen allopaattisten eläinlääkkeiden tai antibioottien sijasta on mieluummin käytettävä fytoterapeuttisia tai homeopaattisia tuotteita, hivenaineita ja liitteessä V olevassa 1 osassa ja liitteessä VI olevassa 3 osassa lueteltuja tuotteita edellyttäen, että niillä on todellista terapeuttista vaikutusta eläinlajin kohdalla ja että ne ovat soveltuvia hoidon kannalta.**
3. Jos 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden käytöllä ei ole vaikutusta sairauden tai loukkaantumisen hoidossa ja hoitotoimenpide on välttämätön eläimen kärsimysten tai hädän välttämiseksi, **voidaan käyttää kemiallisesti syntetisoituja allopaattisia eläinlääkkeitä tai antibiootteja eläinlääkärin vastuulla.**

4. Lukuun ottamatta **rokotteita, loisten vastaisia käsittelyjä ja pakollisia taudinhävittämissohjelmia**, kun eläimelle tai kasvatuserälle annetaan yli kolme kemiallisesti syntetisoitujen allopaattisten eläinlääkkeiden tai antibioottien avulla suoritettavaa hoitokertaa 12 kuukaudessa tai useampi kuin yksi hoitokerta, jos eläimen tuotantoelinkaari on alle vuoden mittainen, kyseisiä eläimiä tai niistä peräisin olevia tuotteita ei saa myydä luonnonmukaisina tuotteina, ja eläimiin on sovellettava 38 artiklan 1 kohdassa määriteltyjä siirtymävaiheita. Tällaisten olosuhteiden esiintymisestä on pidettävä kirjaa tarkastuslaitokselle tai -viranomaiselle.

5. Eläimelle normaaleissa käyttöolosuhteissa allopaattisen eläinlääkkeen avulla suoritettun viimeisen hoitokerran jälkeen noudatettava varoaika ennen kuin kyseisestä eläimestä voidaan valmistaa luonnonmukaisesti tuotettuja elintarvikkeita on **kaksinkertainen** direktiivin 2001/82/EY 11 artiklassa tarkoitettuun lainmukaiseen varoikaan nähden tai, **jos varoaikaa ei ole asetettu, 48 tuntia** *.

Evira muutti ohjeistusta

b) sallitaan vaikuttavana ainesosana **rautafumaraattia** sisältävän valmisteeseen (esim. tahna) käyttö luomuporsaille siten, että käyttö ei johda hoitokertamerkintään. Tämä edellyttää, että **toimija kuvaa luomusuunnitelmassa, miten varmistetaan pienten porsaiden raudan saanti.**

Näin ohjeistettuna luomueläinten hoito ei ole 100 % luomusäännösten mukainen.

On kuitenkin luomusäännösten hengen mukainen, koska asiantuntijoiden mukaan näillä valmisteilla ja täydennys-/dieettirehuilla varmistetaan eläinten hyvinvointi ja terveys, mikä hyvin vastaa luomutuotannon peruseriaatteita.

Ruokinta vs. lääkintä

- TUOTANTOELÄIMILLE HYVÄKSYTYT LÄÄKEVALMISTEET:
https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/viljelijat/elaintenpito/elainten-laakitseminen/hallittu_laakekekeytto/laakeluettelot/tuotantoelaimet_valm2.pdf
- Eläintuotannon ehdot: <https://www.ruokavirasto.fi/>

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Kiitos !